

EURÓPSKA ÚNIA

Národný projekt:

Zvyšovanie transparentnosti neziskového sektora a kvality služieb poskytovaných neziskovými organizáciami cez mechanizmus akreditácie mimovládnych neziskových organizácií

Realizátor projektu: MV SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
ITMS: 27130330032, 27140130201

Hlavná aktivita 1:

Analýza stavu, potrieb a zahraničných skúseností s akreditáciou MNO

Podaktivita 1.3:

Analýza potrieb špecifických cieľových skupín

Názov správy:

Analýza potrieb nadácií v úlohe sprostredkovateľa verejných zdrojov a verejnej správy

Gestor: Nadácia SOCIA

Autorky: Helena Woleková, Martina Petijová

Spoluautori: Lýdia Marošiová, Peter Gušťačík

Bratislava 2014

Obsah

1. Úvod	3
2. MNO ako možný sprostredkovateľ verejných zdrojov očami riadiacich pracovníkov ŠS ..	4
2.1 Plánované využitie globálnych grantov 2014 - 2020.....	5
2.2 PRE a PROTI neziskovým organizáciám ako sprostredkovateľom GG	6
2.3 Dve úlohy pre MNO	8
3. MNO ako prijímateľ a sprostredkovateľ verejných zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni	9
4. Nadácie v roli sprostredkovateľa – áno, či nie?	11
5. Závery analýzy	13
Príloha 1.....	16

1. Úvod

Špecifickou úlohou nadácie SOCIA ako partnera národného projektu je prispieť k tomu, aby sa zlepšila spolupráca medzi neziskovým a verejným sektorom so zreteľom na efektívnejšie spravovanie účelových finančných prostriedkov z verejných rozpočtov. Cieľom podaktivity 1.3 je identifikovať informačné potreby verejnej správy (ďalej len „VS“) k rozhodovaniu o prijímateľoch verejných prostriedkov, akými sú mimovládne neziskové organizácie (ďalej len „MNO“). Osobitnou úlohou tejto časti národného projektu je identifikácia potreby rozšíriť okruh správcov verejných peňazí na ďalšie subjekty, vrátane MNO. Zároveň identifikovať záujem MNO o verejné zdroje, u nadácií osobitne identifikovať potrebu či záujem administrovať verejné zdroje. Súčasťou úlohy je hľadať zhodu medzi VS a MNO v otázke optimálneho rozsahu a obsahu informácií o činnosti a kapacitách MNO a o podmienkach a procese výberu takýchto správcov.

Predkladaný pracovný materiál obsahuje zhrnutie rozhovorov s vyššími úradníkmi štátnej správy (ďalej len „ŠS“), ktorí na Slovensku riadia využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“). Nimi riadené sekcie ministerstiev pripravujú programy a vyjednávajú o nich s Európskou komisiou, pripravujú metodické materiály o pravidlách riadenia programov, hodnotia a potom implementujú schválené projekty.

Krátko zhrnieme našu pilotáž na úrovni VÚC a krajských miest (Košice, Prešov).

A napokon uvedieme informácie získané na stretnutiach so zástupcami nadácií.

Z komplexu týchto informácií v závere uvedieme návrh špecifického informačného modulu o MNO / nadáciách, obsahujúci podmienky ich výberu a ustanovenia do funkcie sprostredkovateľov / správcov globálnych grantov (ďalej len „GG“).

2. MNO ako možný sprostredkovateľ verejných zdrojov očami riadiacich pracovníkov štátnej správy

Zber informácií o potrebách ŠS a MNO v súvislosti s potrebou vytvoriť otvorený informačný systém MNO sa v podaktivite 1.3 národného projektu konal formou riadených pološtandardizovaných rozhovorov, ktoré dovolili definovať tento postup ako kvalitatívny výskum. Expertky nadácie SOCIA prispeli do scenára rozhovorov vlastnou časťou, ktorá sa týkala zisťovania názorov na spravovanie GG z EŠIF nadáciami, resp. inými MNO.

Pre respondentov na inšpiráciu spracovali dva príklady dobrej praxe spravovania nórskeho a švajčiarskeho blokového grantu.

Aktívne sa zúčastňovali rozhovorov s pracovníkmi riadiacich orgánov (ďalej len „RO“) a sprostredkovateľských orgánov (ďalej len „SORO“) štátnych inštitúcií (15) v období od 6. júna do 7. júla 2014.

Predmetom sprostredkovania sú globálne granty

Jedným z možných nástrojov implementácie projektov financovaných z EŠIF je vyčlenenie určitej výšky finančných prostriedkov na konkrétnu oblasť aktivít operačného programu v podobe GG a poverenie vybraného sprostredkovateľa riadením tohto GG. V prebiehajúcom programovom období 2007 – 2013 SR tento nástroj pre čerpanie EŠIF nevyužíva. Ako jeden z nástrojov implementácie ich využíva Nórsky a švajčiarsky finančný mechanizmus a to od roku 2004. **Predpoklad, že vyšší úradníci budú poznať tieto blokové granty administrované slovenskými nadáciami, sa nenaplnil.** Znalosť oboch finančných mechanizmov bola početná, ale takmer nikto nevedel, že v rámci nich existuje aj **Fond pre MNO**, príp. kto sú tie nadácie, ktoré administrujú tieto fondy.

„Naša ambícia je, že sa to bude administrovať outsourcingom – niečo ako nórske fondy. Ešte uvidíme, ako nastavíme podmienky, pretože GG sú ešte veľkým otáznikom“, jeden hlas z mála.

2.1 Plánované využitie globálnych grantov 2014 - 2020

V operačnom programe Efektívna verejná správa v gescii Ministerstva vnútra SR sa píše: „Globálne granty sú ciele na určitú tému/aktivitu priamo do špecifického územia prostredníctvom vybraných partnerov. Globálne granty budú v podmienkach SR určené najmä pre MNO. Globálne granty budú implementované prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu podľa článku č. 123 všeobecného nariadenia EK“.

GG ako nástroj implementácie programov pre obdobie 2014 - 2020 si zapísali tri operačné programy.

Riadiaci orgán operačného programu Ľudské zdroje uvádza v návrhu programu dôvody pre využitie GG:

- zapojenie sociálnych partnerov a mimovládnych neziskových organizácií do implementácie operačného programu – posilnenie princípu partnerstva;
- sprostredkovateľom môže byť verejný subjekt, sociálny partner alebo mimovládna nezisková organizácia – otvorenosť voči všetkým;
- dôležité je lepšie zacielenie opatrení - sprostredkovateľ grantu je vybraný na základe dostatočných skúsenosti s realizáciou projektov v príslušnej oblasti a znalosti prostredia;
- flexibilnejší a menej náročný nástroj v porovnaní s dopytovo orientovanými projektmi; sprostredkovateľ do ITMS zadáva údaje za GG ako za jeden projekt;
- možnosť pracovať s paušálnymi výdavkami;
- je možné podporiť väčší počet žiadateľov menšími sumami.

Okrem operačného programu Ľudské zdroje sa ku GG hlási aj operačný program Efektívna verejná správa (ďalej „OP EVS“). Jeho tvorcovia považujú za hlavné devízy MNO nasledovné faktory:

- pôsobenie MNO na lokálnej úrovni umožňuje zohľadniť miestne potreby a podmienky;
- priama komunikácia MNO s občanmi, ktorí sú kľúčovou cieľovou skupinou a konečnými beneficiármi OP EVS; MNO tak môžu plniť funkciu dôležitého sprostredkovateľa myšlienok a zámerov OP EVS a prispieť k úspešnosti strategických dokumentov a implementácie reformných politík, ktoré sú jeho základom;
- efektívnosť fungovania mnohých MNO spočíva aj na báze dobrovoľníctva, ktoré samo o sebe má ako sociálny jav viaceré pozitívne implikácie (napr. inklúzia rôznych skupín obyvateľstva, budovanie komunitných sietí a vzťahov, rozvoj zručností a kompetencií dobrovoľníkov);
- vysoká návratnosť nízkeho objemu finančnej podpory pre MNO.

Tretím operačným programom, ktorý plánuje vyčleniť prostriedky na GG, je operačný program Životné prostredie. Ten chápe GG ako pilotný projekt, ktorým overí nielen celý proces, ale súčasne budú po prvýkrát prijímateľmi EŠIF aj MNO pôsobiace v oblasti životného prostredia.

2.2 PRE a PROTI neziskovým organizáciám ako sprostredkovateľom GG

V rozhovoroch s RO, SORO a Centrálnym koordinačným orgánom zazneli argument “za” i “proti” MNO ako správcem GG.

ARGUMENTY „ZA“

- MNO majú autentickú znalosť a skúsenosť z prostredia, priamy kontakt s cieľovými skupinami na rozdiel od štátnej / špecializovanej správy, napr. v oblasti sociálnej starostlivosti, rozvojovej pomoci.
- Decentralizácia rozhodovacích procesov - rozhodovanie by bolo bližšie k cieľovým skupinám. To sa považuje za veľmi dobré a žiaduce.
- Dobrý spôsob ako podporiť malé projekty a väčší počet žiadateľov.
- Zjednodušuje to záťaž na RO / SORO:
 - odbornú: MNO vďaka poznaniu svojej oblasti vie posúdiť prijímateľov kvalitnejšie ako len na základe predložených formálnych dokumentov, vie identifikovať „aktérov zmeny“, pridať hodnotu nositeľov jednotlivých projektov a lepšie zhodnotiť skutočný dopad projektu, „je si istejší v role informovaného donora, ktorý vie, čo robí“;
 - administratívnu, ktorá sa spája s veľkým počtom malých subjektov;
 - Nadácia Ekopolis, Nadácia Pontis, Človek v ohrození, erKo-HKSD, Magna Deti v núdzi by mohli byť správcami globálnych grantov a/alebo „*nejaká MNO by sa určite našla*“.

Argumenty “za” pochádzajú od respondentov, ktorí plánujú využitie takéhoto outsourcingu v priebehu budúcich rokov. Viacerí však upozorňujú na to, že výberom MNO za správcu sa časť operačného programu deleguje mimo VS, čo vyvoláva rad nezodpovedaných otázok.

Respondenti formulovali veľa závažných argumentov “proti”.

ARGUMENTY „PROTI“

- Štátna správa má dostatočné administratívne kapacity spravovať štrukturálne a iné fondy EÚ.
- MNO chýbajú atribúty, ktorými by garantovali správne hospodárenie a zodpovednosť za verejné zdroje. Nemajú dostatočnú finančnú stabilitu a schopnosť ručiť za zdroje.
- MNO nemôžu účinne spravovať GG, pretože:
 - celkovo nemajú skúsenosti s administráciou a prerozdeľovaním verejných financií z EŠIF;
 - tak ako všetci príjemcovia narazia na problém spojený s verejným obstarávaním; tento problém nezvládajú ani iní príjemcovia („silnejšie subjekty“); navyše MNO nemajú tímy odborníkov na verejné obstarávanie.
- MNO sa (v dostatočnej miere a kvalite) neuchádzajú o nenávratné finančné príspevky ani tam, kde na to v programovom období 2007-2013 bol vytvorený priestor (napr. pri

integrovanom vzdelávaní rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia).

- MNO zlyhávajú ako prijímatelia - preto je ťažké si predstaviť, že ako sprostredkovatelia verejných zdrojov by nezlyhali, i keď je to možné.
- GG pracujú s fikciou paušálnych výdavkov, ktoré doteraz neboli pri čerpaní štrukturálnych a iných fondov EÚ v SR zavedené. Napríklad pri Európskom sociálnom fonde je prijateľná predstava paušálnych výdavkov, inde nie je.
- Alokované financie na GG sú nízke, čo pre RO znamená nízke čerpanie.
- Proces administrácie GG pre RO / SORO je zložitý, vyžaduje si nové postupy monitorovania, kontroly, a pod.
- GG neupravuje zákon, bude potrebná legislatívna úprava („je to veľké náročné podujatie“) pre správu štátnych dotačných schém v podobe grantov.
- GG nič nezmenia na problémoch Slovenska s nízkym, málo transparentným čerpaním, ktoré sú „kultúrnou záležitosťou“ Slovenska (ľudský faktor, korupcia, beztretné okrádanie štátu).

Respondenti nepovažujú nadácie za najvhodnejších kandidátov do sprostredkovateľskej roly, pretože sú podľa nich málo transparentné, nemajú dostatok kvalifikovaných špecialistov (najmä kontrola správnosti procesu verejného obstarávania) a nie sú pripravené znášať straty z možných pochybení.

2.3 Dve úlohy pre MNO

Viacero predstaviteľov RO malo problém s identifikáciou cieľov a aktivít, ktoré by sa mali financovať nižšími príspevkami väčšiemu počtu subjektov z GG. *Základný problém Slovenska je, že viaceré operačné programy si nevedia reálne predstaviť, akým spôsobom by toto mohlo byť implementované (parafr.)*

Tento výrok je hneď možno doplniť odporúčaním: MNO môžu zvýšiť svoje šance implementovať GG aj tým, že iniciatívne vyberú z operačných programov ciele a aktivity vhodné pre GG a ponúknu ich na posúdenie RO.

Tí, ktorí boli ochotní pripustiť použitie GG a MNO ako sprostredkovateľov, zvažovali dôležitosť výberových kritérií, ktoré by v ich očiach zvýšili transparentnosť a dôveryhodnosť neziskových organizácií. Okrem formálnych kritérií sú to:

1. overiteľná odbornosť v konkrétnej oblasti,
2. znalosť prostredia, čiže súčasná situácia a história MNO – potenciálneho žiadateľa,
3. vyškolená a dostatočná administratívna kapacita organizácie,
4. skúsenosti zo sprostredkovania alebo z riadenia projektov v tomto a predchádzajúcom programovom období.

Vítané sú všetky ďalšie informácie, ktoré dokumentujú dôveryhodnosť a transparentnosť MNO.

3. MNO ako prijímateľ a sprostredkovateľ verejných zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni

Národný projekt pracuje s termínom verejných zdrojov. Nenávratné finančné príspevky z EŠIF sú len jednou z možností získania verejných zdrojov. Druhým zdrojom sú dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré obhospodarujú jednotlivé ministerstvá. MNO sú oprávnenými žiadateľmi o dotácie, ale nemôžu sa stať ich správcami, pretože to nedovoľuje zákon číslo 223/2012 Z. z. o rozpočtových pravidlách VS. Obciam a samosprávnym krajom to zákon nezakazuje. Pri schvaľovaní všeobecne záväzného nariadenia o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce/kraja môžu rozhodnúť aj o riadení dotačného programu externým správcom.

Vykonané rozhovory s vyššími úradníkmi ŠS sa týkali spravovania EŠIF. Dva rozhovory sa týkali rozpočtových zdrojov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktoré potvrdili potrebu zmeniť zákon o rozpočtových pravidlách.

V dňoch 8. a 9. júla 2014 sme uskutočnili konzultácie na odbore SORO pre Regionálny operačný program pre programové obdobie 2007 – 2013 v košickom a prešovskom samosprávnom kraji. Zisťovali sme rozdiel medzi „**delegovaním vybraných kompetencií z RO na sprostredkovateľský orgán pod RO, čiže SORO**“ a medzi „**poverením sprostredkovateľa riadiť GG**“.

Sedem krajských odborov SORO (VÚC, okrem Bratislavského kraja) pod Regionálnym operačným programom nemôže vypisovať výzvy na podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, nepodpisuje zmluvy s prijímateľmi nenávratného finančného príspevku, neschvaľuje platby ani zálohy, ani neuzatvára projekt. V prípade „delegovania niektorých kompetencií“ na SORO VÚC dôležité kompetencie zostávajú na RO. V prípade „poverenia riadením“ sa na sprostredkovateľa GG prenášajú aj vyššie vymenované kompetencie RO. Podľa tvrdenia niektorých respondentov **poverenie riadením GG znamená aj prevzatie plnej zodpovednosti za riešenie nezrovnalostí a vrátenia neoprávnených finančných prostriedkov zistených auditom aj po ukončení riadenia GG**. Iní respondenti by ponechali zodpovednosť v plnej miere na RO operačného programu. Táto otázka bude plne zodpovedaná v Systéme riadenia štrukturálnych fondov, na ktorom v čase rozhovorov pracovalo.

SORO na VÚC nevedia, či a akou formou budú zapojení do nového programovacieho obdobia. Pri implementácii vyčlenených priorít neprichádzajú do styku s MNO, takže sa k postaveniu MNO nevyjadrovali.

Rozhovory na magistráte mesta Košice, mestskom úrade v Prešove a VÚC Prešov potvrdili náš predpoklad, že mestá a kraje nebudú mať záujem kontrahovať MNO na administráciu svojich dotácií.

Nie je tomu tak ani v Košiciach, ktoré majú vlastnú nadáciu. Outsourcing dotácií umožňuje zákon samosprávam, keďže im dovoľuje upraviť si ich správu všeobecne záväzným nariadením. Poslanci mestských i krajských zastupiteľstiev nemajú o takéto riešenie záujem. Chcú byť pri rozhodovaní o dotáciách, lebo tým naplňujú a obhajujú svoje politické pozície.

To samozrejme nevylučuje, aby samosprávy neboli potenciálnymi užívateľmi otvoreného informačného systému MNO . Budú môcť získať viac informácií o MNO – žiadateľoch dotácií. Z toho dôvodu budú pozývaní k účasti na ďalších etapách prác na tvorbe modelu informačného systému MNO.

4. Nadácie v roli sprostredkovateľa – áno, či nie?

Rozhovory s vysokými úradníkmi ŠS ukázali, že väčšina z nich nevidí dôvod, aby sa so svojou prácou s kýmkoľvek delili. Nechcú vidieť, že neziskový sektor nie je len charita, že v súčasnosti v ňom pracuje niekoľko desiatok **vysoko odborných tímov**, ktorých vedomosti a skúsenosti môžu prispieť k zlepšeniu administrácie EŠIF.

Na rozdiel od relatívne vysokej fluktuácie štátnych úradníkov, tieto **tímy sú dlhodobo stabilné a súčasne dostatočne pružné** na to, aby sa v prípade potreby doplnili či rozšírili o externých spolupracovníkov. Navyše, EŠIF sa stalo zaklínadlom, pred ktorým ustupujú aj politici a v rozpore so zámermi na znižovanie počtu úradníkov je ich stále viac a viac.

Ponuka MNO na administráciu časti fondov je vysoko racionálna aj z hľadiska úspory pracovných síl, pretože **odbremeňuje administratívny aparát od časovo náročného riadenia veľkého množstva malých grantov** a dovoľuje venovať viac pozornosti tým väčším. Tie zase majú zvýšený dopad na hodnotenie výkonnosti, na kontrolu správnosti postupov verejného obstarávania i na celkové čerpanie fondov.

Úlohou analýzy potrieb MNO mať otvorený informačný systém bolo aj zisťovanie záujmu MNO na Slovensku o rolu sprostredkovateľa verejných zdrojov, osobitne GG EŠIF, o ktorých hovorí smernica Európskej komisie. Prirodzenou záujmovou skupinou sú nadácie, ktoré majú bohaté skúsenosti s prípravou a administrovaním grantových programov, ale sú aj organizácie s inou právnou formou, ktoré robia takúto činnosť (napr. SAIA, n. o.).

Na Slovensku evidujeme **tri nezávislé zoskupenia nadácií**.

Zástupkyňa **firemných nadácií** prezentovala hlavný cieľ a zmysel ich asociácie vo zvyšovaní transparentnosti ich činnosti vo vzťahu k verejnosti. Vytvorenie a prevádzkovanie otvoreného informačného systému MNO preto pre nich predstavuje významnú ponuku na dosiahnutie tohto cieľa a preto sú pripravení spolupracovať. Nemajú záujem administrovať verejné peniaze z EŠIF.

Druhú skupinu tvoria **komunitné nadácie** z celého Slovenska. Stretnutie s nimi bolo v júni 2014 v Banskej Bystrici. Z hľadiska odbornosti sa oni sami definujú ako špecialisti na miestny rozvoj s vysokým stupňom poznania miestnych osobností, organizácií a vzťahov. Ich ponuky na spoluprácu s miestnou VS sú a boli aj v minulých rokoch málo úspešné, resp. veľmi rozdielne prijímané. O aktivitách miestnych akčných skupín v Programe pre rozvoj vidieka v programovom období 2007 – 2013 vedia málo, lebo tie prebiehajú najmä na vidieku a oni sú v krajských a väčších mestách. Majú skúsenosti s administrovaním malých grantových programov na aktiváciu jednotlivcov, neformálnych skupín ako aj MNO. S implementáciou vlastných projektov väčšieho rozmeru majú len ojedinelé skúsenosti. Sami konštatovali, že nemajú dostatočné personálne ani finančné kapacity, aby zvládli náročné administratívne procesy pri implementácii väčších projektov podporných z EŠIF.

Väčšiu guráž preukázala jediná regionálna nadácia, a to Karpatská nadácia v Košiciach. Plne si uvedomuje, že administrovať GG znamená priniesť do regiónu nové peniaze na potrebné rozvojové projekty. Z hľadiska administratívneho riadenia GG nemá problémy doplniť svoj

personálny tím ďalšími potrebnými špecialistami. Karpatská nadácia má širokú variету partnerov z karpatského regiónu a praktické skúsenosti s implementáciou väčších regionálnych projektov, či riadením blokového grantu Švajčiarskeho finančného mechanizmu.

Podobným spôsobom ako Karpatská nadácia reagovala aj skupina **nezávislých nadácií združených vo Fóre donorov**. Ako prvotnú motiváciu prezentovali záujem dlhodobo podporovať organizácie a neformálne skupiny v oblasti svojho pôsobenia, aby hľadali nové riešenia, aktualizovali osvedčené postupy, presadzovali nové témy do spoločenského života, aktivizovali ľudí v prospech verejného záujmu. Netajili sa tým, že administrovanie GG znamená aj prácu, stabilitu personálu a organizácie.

5. Závěry analýzy

Nadácie či iné MNO majú príležitosť stať sa po prvýkrát sprostredkovateľmi / správcami verejných zdrojov EŠIF. Pootvorené dvere sú v operačnom programe Efektívna verejná správa, v operačnom programe Ľudské zdroje v prioritných osiach Zamestnanosť, Sociálna inklúzia a Marginalizované rómske komunity a v operačnom programe Kvalita životného prostredia. Zvažuje sa Integrovaný regionálny operačný program a operačný program Technická pomoc. Podmienky, za dodržania ktorých sa zo súčasného plánu stane realita, určí Systém riadenia EŠIF.

Úlohou otvoreného informačného systému MNO je preukázať, že MNO sú schopné poskytovať overiteľné informácie o svojej činnosti a hospodárení rovnako ako ostatné právne subjekty. Otvorený informačný systém MNO bude nositeľom informácií, ktoré vyžaduje VS pri posudzovaní žiadostí MNO o verejné zdroje na financovanie svojich činností. Takýmito informáciami sú:

- žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z EŠIF,
- registrácia prijímateľov 2 %,
- žiadosť o poskytnutie dotácie:
 - z ministerstva,
 - z VÚC,
 - z mesta.

Informačná potreba jednotlivých úrovní VS je veľmi rozdielna.

Neprediskutovanou otázkou zostáva aktualizácia údajov, resp. sankcie, prípadne možnosť nápravy v prípade, že údaj v informačnom systéme nie je aktualizovaný a dochádza k rozporu medzi deklarovanou skutočnosťou a údajom v špecifickom informačnom systéme napr. sociálnej poisťovne. Základnou podmienkou pre zaradenie údajov do otvoreného informačného systému MNO bude overiteľnosť údajov v špecializovaných databázach orgánov štátu.

Kvalitatívny výskum robený pološtandardizovanými rozhovormi s predstaviteľmi štátnych orgánov potvrdil náš predpoklad, že vo vzťahu k nadáciám ako potenciálnym sprostredkovateľom GG nebude základný súbor údajov dostatočný. **Žiadateľ o rolu sprostredkovateľa GG bude musieť o sebe zverejniť širší okruh informácií ako ostatné MNO, aby preukázal svoju spôsobilosť na túto rolu.**

Okrem základného súboru údajov pre všetky MNO respondenti zo štátnych orgánov požadujú pre posúdenie vhodnosti žiadateľa na sprostredkovateľa ďalší špecifický súbor dát, ktoré zvýšia dôveryhodnosť a transparentnosť nadácií/iných MNO v očiach VS. Sú to ukazovatele, ktoré popisujú:

1. odbornosť nadácií v konkrétnej oblasti pôsobenia neziskového sektora,
2. znalosť prostredia,
3. skúsenosti zo sprostredkovania alebo z riadenia „veľkých“ projektov,
4. vyškolená a dostatočná administratívna kapacita organizácie,

5. finančná stabilita nadácie.

Precizovanie konkrétnych ukazovateľov bude predmetom diskusie zainteresovaných nadácií. V priloženej tabuľke č. 1 ponúkame len príklady možných ukazovateľov informačného systému, nie konečné riešenie.

Inou otázkou do diskusie je rozsah zverejňovania uvedených údajov o nadáciách. Do úvahy prichádzajú nasledovné varianty. Vyššie uvedené informácie:

- a. budú v osobitnom bloku informačného systému a budú verejne prístupné,
- b. budú prístupne len oprávneným osobám – administrátorom RO,
- c. nebudú v informačnom systéme, budú dodané len na základe požiadaviek RO.

Na základe všetkých uvedených poznatkov dospievame k záveru, **že verejné obstarávanie nie je vhodným nástrojom pre výber sprostredkovateľa. Prehnaný dôraz na cenu sprostredkovania neumožňuje primerane zhodnotiť ďalšie indikátory a ukazovatele, ktoré štátne orgány požadujú pre výber sprostredkovateľa.**

Peter Medved' z Nadácie Ekopolis k tomu dodáva: „V Čechách cez verejné obstarávanie viackrát obstarali sprostredkovateľov nórske aj švajčiarske mechanizmov. Do verejného obstarávania sa v takýchto prípadoch dajú zapracovať a váhami ošetriť aj iné kritériá ako cena - vecný návrh implementácie programu, skúsenosti a referencie, finančné a administratívne nastavenie. Problémom je, že na tieto kvality neexistujú „technické normy“ a práve preto je ich posúdenie v rámci výzvy adekvátnejšie, než cez verejné obstarávanie.“

Ako vhodnejšia sa nám javí uzatvorená výzva na podávanie ponúk odoslaná skupine nadácií, ktoré spĺňajú požadované podmienky odborného zamerania. To predpokladá, že špecifické údaje o nadáciách sú osobitným blokom/modulom otvoreného informačného systému MNO. Poskytnutie požadovaných informácií o činnosti a hospodárení MNO je vecou jej dobrovoľného slobodného rozhodnutia.

Zdroje:

- Osobné rozhovory
- e-mailová komunikácia
- Návrhy operačných programov EŠIF pre programové obdobie 2014 – 2020:
 - Operačný program Efektívna verejná správa,
 - Operačný program Ľudské zdroje,
 - Operačný program Životné prostredie
 - IROP
- Zákon 223/2012 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Príloha 1.

Návrh špecifických indikátorov a ukazovateľov pre nadácie

Špecifický indikátor informačného systému pre nadácie	Ukazovatele
Odbornosť v konkrétnej oblasti pôsobenia MNO	Odbornosť pracovníkov nadácie (príslušné vzdelanie a prax)
	Zameranie a cieľové skupiny realizovaných grantových programov nadácie
Znalosť prostredia	???
Skúsenosti z riadenia blokovaných grantov alebo skúsenosti z realizácie veľkých projektov	názov a číslo blokovaného grantu, obdobie, donor, celková výška blokovaného grantu alebo GG, min. a max. výška grantu pre organizácie, počet podporených projektov
	názov a číslo projektu, názov grantového programu alebo výzvy, výška grantu, obdobie realizácie
Vyškolená a dostatočná administratívna kapacita	počet pracovníkov s akreditovaným kurzom projektový manažér/projektová manažérka alebo preukázateľné riadenie projektu s rozpočtom vyšším ako 30 tisíc €
	počet pracovníkov s akreditovaným kurzom finančný/finančná manažér alebo preukázateľné finančné riadenie veľkého projektu s viac ako 30 tis. €
Finančná stabilita nadácie	veľkosť nadačného imania a história jeho budovania
	existencia a výška rezervného fondu
	používané finančné nástroje zveľaďovania majetku
	hospodársky výsledok v posledných 3 rokoch